

tagelse til Kommunalbestyrelserne. Nævningeinstitutionen maa nemlig, hvor man end vil sætte dens Betydning, nødvendigvis hvile paa Tillid, den maa hvile paa, at der i Folket er en Tillid til de Mænd, der komme til at indtage Nævningestillingen, og det vil ganske sikkert under de nuværende Forhold vanskeligt kunne naas paa anden Maade end netop paa den, som Lovforslaget angiver. Jeg tror, at man skylder den sidst nedsatte Kommission Tak, fordi den er gaaet denne Vej og fordi den paa dette Punkt har gjort en Ændring i det tidligere Kommissionsforslag. Dette henlagde jo Nævningernes Udtagelse til et Udvalg, bestaaende af en af Kongen udnævnt Formand, to Medlemmer, valgte af vedkommende Landsrets Formand, og to, valgte af Amsraadene og Købstædernes Kommunalbestyrelse. Jeg tror, at denne Ordning, navnlig saaledes som Forholdene have udviklet sig siden den første Kommissions Arbejde, ikke vilde svare til Forholdene nu, og at det vilde blive meget vanskeligt for Nævningeinstitutionen paa dette Grundlag at faa den fornødne Tillid, uden hvilken den ikke kan arbejde. — Naar Spørgsmaalet er om læge Dommere, kunde der jo være Tale om at gaa endnu videre, end Lovforslaget er gaaet. Jeg skulde være meget tilbøjelig til at ønske, at man var gaaet videre og havde taget Meddomsmænd med i visse Sager, hvor Nævninger ikke bruges. Jeg tror, at det vilde have været heldigt, om man var gaaet dette Skridt videre, men jeg skal ikke opholde mig yderligere ved dette Punkt, det er klart, at man ikke nu her kan gøre nogen Forandring.

I øvrigt indeholder jo Forslaget en klar Gennemførelse af de moderne Procesgrundsatninger, af de Procesgrundsatninger, som Grundloven nævner, Offentlighed og Mundtlighed, og tillige, hvad der er endnu væsentligere, Umiddelbarhed. Med Hensyn til Umiddelbarhedens Gennemførelse har det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Nellemann) i Gaar udtalt sig udførligt, men det ærede Medlem erkendte vistnok, at man vil handle forsigtigt ved ikke at gaa saa vidt, som den tidligere Kommissions Forslag gik. Den nævnte Kommissions Forslag gik ud paa at hjemle den Domstol, der paakender i 1ste Instans, endelig Domsret med Hensyn til Beviset, hvorimod det nu foreliggende Forslag gaar ud paa at hjemle Appel med Hensyn til Beviset i civile Sager. Det er vistnok sandt, som det ærede Medlem udviklede, at der er meget,

der gaar tabt ved Appel med Hensyn til Bevisførelsen, som man ikke gerne vil undvære; man udsætter sig utvivlsomt for, at Proceduren ikke faar den Friskhed og det Liv, som den vilde faa, hvis den først dømmende Domstol var den endelig dømmende, men jeg tror ogsaa, det vil erkendes, at man her i Landet nødig vil gaa med til at miste det Værn, som Parterne have i Højesteret, og jeg antager som sagt ogsaa, det ærede Medlem erkendte, at Lovforslaget her gaar den rette Vej ved ikke at gennemføre Umiddelbarhedsprincippet i al sin Skarphed. Det ærede Medlem mente imidlertid, at man, naar det er Tilfældet, ogsaa maatte kunne gøre visse Indskrænkninger med Hensyn til Bevisførelsen for den dømmende Ret, navnlig for ikke at volde Vidnerne for megen Ulejlighed. Jeg tror alligevel, man bør advare noget imod at gøre en saadan Indskrænkning i Umiddelbarhedsprincippet. Det er sandt, at der ganske vist kan gøres Vidnerne adskillig Ulejlighed derved, men paa den anden Side vil man utvivlsomt i endnu højere Grad, end Forslaget gør, udsætte Proceduren for at mangle Friskhed og Liv, hvis man henlægger Vidneforklaringen til andre Retter end den dømmende Ret uden for de Tilfælde, hvor det er strengt nødvendigt.

Jeg skal i øvrigt ikke dvæle videre ved Umiddelbarhedsprincippet, da det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) udførlig omtalte det særlig med Hensyn til Straffesager, men der er et andet Punkt i Lovforslaget, som jeg gerne vilde dvæle lidt ved, det er, hvad jeg kan kalde Delingen af Funktionerne inden for Processen. Saaledes som Forholdene ere nu, lide vi under den Skavank, at vi sammenblande Funktioner, som i Virkeligheden ganske sikkert bør være adskilte, og det gælder baade med Hensyn til Straffeprocessen og Civilprocessen. I Straffeprocessen henlægge vi den Funktion at være Anklager, Forsvarer og Dommer paa en vis Maade til den samme Person, nemlig til Undersøgelssdommeren. Paa dette Punkt indeholder Lovforslaget et afgørende Brud med Fortiden ved at dele mellem de forskellige Funktioner, som Straffeprocessen anviser, ved at give Anklager, Forsvarer og Dommer hver sin Plads; og dette Punkt mener jeg er af største Vigtighed — jeg skal i øvrigt senere komme tilbage dertil. Noget lignende, en Sammenblanding af Funktionerne, kende vi ogsaa fra den civilprocessuelle Del af Retsplejen. Jeg sigter